

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

Table with subscription rates: PREENUMERATA WYNOŚI: rocznie, półrocznie, kwartalnie, miesięcznie. Locations: w Krakowie, w Austro-Węgrzech, w jednorazową przesyłką poczt., w dwurazową, w Państwie Niemieckim, w innych państwach.

Przenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie.

Adres Redakcyi i Administracji: Kraków, ulica Jagiellońska L. 10. — Telefon Nr 41.

Rekopisów nadsyłanych Redakcyi nie zwraca. W Łwowie sprzedaje numerów po 6 halery: w Biurze dzienników A. Olszewskiego ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Płonne, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOVA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe. Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafikowa w Rynku. — Agocaya J. Hopczak i A. Salomonowaj, ul. Sławowska 2. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników Ludwik Płonn, ul. Karola Ludwika L. 11. — S. Sokółowski, Paśak Hausmana 9. — W Prze myślu Billet E. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Her mann Goldschmid (sprzedaż pojedynczych numerów), i Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — A. Oppalik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymbedze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 14.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

Adres senatu Uniwersytetu lwowskiego.

Jak swego czasu donosiliśmy, senat akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego z powodu napadu na uniwersytet lwowski przesłał senatowi akademickiemu uniwersytetu lwowskiego następujący adres:

Rektor i senat akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego rektorowi, senatowi i profesorom Uniwersytetu lwowskiego.

Gdy na Was, narażanych ciągle na barbarzyńskie ataki, spada dwójony obowiązek utrzymania na szczytnej wyżynie polskiej kultury na ziemi, przesiąkłej krwią i trudem naszych przodków, przesyłamy Wam zapewnienie, że czujemy z Wami jedność. Wyrażamy przytem przekonanie, że w takich jak obecnie warunkach więcej, niż kiedykolwiek główną troską wszystkich właściwych czynników powinno być zachowanie porządku i zabezpieczenie prawa. Wyrażamy też nadzieję, że przejęci bezstronną sprawiedliwością i spokojem, a wolni od wszelkiej słabości, staniami wszyscy Polacy na tem stanowisku, że na gwałty i zapędy anarchiczne odpowiedzieć należy ściśmym wykonywaniem ustaw, a nie powolnością względem używających tej niegodnej broni. Tą tylko drogą przyczynimy się do zwycięstwa tej kardynalnej zasady, że w państwie prawem o powodzeniu i zdobyciach rozstrzygać winny przedmiotowe względy, a nigdy groźby i gwałty i że do kulturalnych celów dochodzi się tylko kulturalnymi środkami.

Na powyższy adres odpowiedział obecnie senat uniwersytetu lwowskiego następującym adresem:

Rektor i Senat akademicki Uniwersytetu lwowskiego rektorowi, Senatowi i Profesorom Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W ciężkich chwilach, jakie za wolą Najwyższego przechodzi nasza Alma Mater, jedyna już dzisiaj na całym ziem polskich obszarze pozostała Waszej przesiłanej Macierzy młodszą siostrzycą, pismo Wasze z dnia 21 lipca 1910 r. obudziło w nas uczucie żywej dla Was wdzięczności.

Przemówiliście do nas głosem wymownym i potężnym, który napawa nas otuchą, że stojąc wytrwale na fundamencie prawa i sprawiedliwości, w obronie ideałów nauki i dobrze nabytych praw narodu naszego na kresach, z historią i kulturą naszą ściśle związanych, działamy w myśl intencji pierwszego założyciela naszej Wszechnicy Króla Jana Kazimierza, iż „w ruskich ziemiach“ stać mają na straży „czci powiśnięj poważnemu wyznawaniu enoty i prawdy“, a niemniej spełniamy wolę dzisiaj panującego Monarchy, który swymi najwyższymi postanowieniami przywrócił narodowi naszemu te Macierz kresową, wierny mądrej i szczytnej idei, jaką za godło swoich rządów przyjął, iż sprawiedliwość jest podwaliną panowania.

Działalność nasza uprawnia nas do nadziei, że będzie nam danem osiągnąć 250-letnią rocznicę założenia naszej Macierzy, przypadającą w dniu 20 stycznia 1911 r., w uroczystym skupieniu i spokoju. Nadzieja ta, z bolem i smutkiem to wyznajemy, coraz słabsza, bo stosunki na Wszechnicy naszej stały się igraszką w ręku nieodpowiedzialnych agitatorów politycznych, stojących poza nią i podlegających tajemni drogami uwiedzenia przez się część młodzieży ruskiej do czynów gwałtownych i zbrodniczych, w imię fałszywie pojętego hasła walki o własną świątynię nauki. Śnać burze i błyskawice, jakie od kolebki towarzyszyły naszej Macierzy, jeszcze nie przeminiły, snąć trzeba będzie jeszcze wiele żużyć wytrwałości, spokoju i poświęcenia, aby utrzymać tę szlachetną i narodowi drogą odróśli Waszej Almae Matris, nieskażoną przy pniu macierzystym i zabezpieczyć ją trwale polskiej nauce.

Świadomi jesteśmy wielkiej naszej odpowiedzialności wobec trybunału ludzkości i narodu naszego, dzierżąc w tak trudnych czasach ster naszej Macierzy, pomni przykazania prawa i sprawiedliwości, naszych tradycyji dziejowych wobec narodu ruskiego, ciężkiej roli naszych braci w innych zaborach i ich nigdy nieprzedawnionych praw do własnych świątyni naukowych, niemniej naszego posłannictwa dziejowego na kresach. Wiemy o tem, że przywrócenie Wszechnicy naszej polskiej nauce i polskiemu narodowi wyrosło z poszanowania prawa i obywatelskiej wolności i że zawsze w czasach groźnych bezprawiem i rozstrojem mętne żywioły zwracają się z szczególną gwałtownością przeciwko naszej instytucji, jako twierdzy prawdziwej nanki i krzewicielce sprawiedliwości. Jakoż w naszym stosunku do potrzeb młodzieży ruskiej i narodu ruskiego powodujemy się zawsze zasadami sprawiedliwości i przyjaźni. Wszak pomimo wdrożonego już w roku 1867 najwyższemi postanowieniami z 25 i 26 lutego spolszczenia Uniwersytetu naszego wyjednali profesorowie Polacy, poparci skutecznie przez polską reprezentację sejmową i parlamentarną, najwyższe postanowienie z 4 lipca 1871, jakim otwarto także dla Rusinów możliwość habilitowania się i uzyskiwania katedr na Wszechnicy naszej!

Wszak profesorowie Polacy i Władze akademickie polskie nie czyniły i nie czynią nigdy różnicy między młodzieżą polską a ruską; władze nasze wyjednawiały stale dla pilnej młodzieży ruskiej zapomogi i stypendya, nawet stypendya przeznaczone przez fundatorów tylko dla szlachty polskiej, zasłuki rządowe dla kształcenia sił naukowych za granicą, uczyniły też pewne ustępstwa na polu językowym w swem urzędowaniu, aby dać świadectwo swej dobrej woli i życzliwości. Przy egzaminach, rygorozach, habilitacjach docentów i propozycjach na katedry uniwersyteckie powodują się profesorowie Polacy jeszcze większą pobłażliwością względem

kandydatów ruskich niż wobec Polaków, o czem świadczy okoliczność, iż wyższym jest procent aprobowanych przy egzaminach i habilitacjach Rusinów niż Polaków, w porównaniu z ogólną ilością kandydatów obu narodów.

Komuż zawdzięczają dzisiejsi profesorowie ruscy na katedrach w naszej Wszechnicy swe stanowiska, jeżeli nie staraniom i gorącemu poparciu władz akademickich? Nawet kandydatów, znanych ze swej niechęci do narodu naszego, jakim był w swoim czasie do katedry literatury ruskiej (dr Iwan Franko) przedstawiło i poparło polskie grono nauczycielskie, gdy się przekonało o jego naukowej kwalifikacji. Nie naszą to winą, że w tym wypadku władze naczelne ze względów innych zdecydowały się mianować kandydata innego o niższej kwalifikacji naukowej. W przededniu ostatnich bolesnych zajęć na Wszechnicy naszej zdecydowane było grono profesorów wydziału filozoficznego dopuścić kandydata Rusina do habilitacji z historyi powszechnej i tylko wobec gwałtu i terroru postanowiono wstrzymać akt habilitacji.

Nie Polacy więc, nie polskie władze akademickie są przeszkodą rozwoju nauki ruskiej i wykształcenia ruskich sił naukowych. Gdy w r. 1862 ustanowiono najwyższemi postanowieniem dwie katedry na wydziale prawnym, znalazły się dopiero w roku 1877 i w r. 1882 dwie kwalifikowane ruskie siły nauczycielskie. Natomiast gdy w roku 1867 ustanowiono trzy katedry polskie na tym wydziale, zgłosiło się w ciągu 18 dni 13 kwalifikowanych sił polskich, z których trzy (dr Kabat, dr Żródlowski i dr Gryziecki) zostały wówczas powołane. Pracą więc i kulturą swoją odzyskali Polacy naszą Macierz wcześniej, zanim jeszcze stan faktyczny został przez sprawiedliwego monarchę prawie uświęcony i najwyższemi postanowieniami z roku 1879 i 1882 charakter polski pod względem języka urzędowego, egzaminowego i wykładowego przywrócony.

Pocięchą jest dla nas, że mimo, iż za czasów niemieckich olbrzymia większość młodzieży uniwersyteckiej była polską, mimo, iż w burzliwych czasach roku 1848 utworzono z tej młodzieży legię akademicką, zaopatrzoną w broń przez Rząd krajowy, nigdy młodzież polska u nas, podobnie jak w innych zaborach, nie kuśiła się zdobywać Wszechnicy gwałtem i groźbami i nie dawała posłuchu podszeptom niesumiennej podległości. Mamy nadzieję, że z czasem także cała młodzież ruska przyjdzie do przeświadczenia, iż kwiat kultury narodowej, jakim jest Wszechnica naukowa, osiągnąć i posiadać można jedynie mową i pełną poświęcenia pracą, podniesieniem ducha do wyżyn ideałów nauki i ludzkości.

Szczęśliwi jesteśmy, że czucie się z nami jednością i że dzielimy wraz z nami przekonanie, iż w takich, jak obecnie warunkach, więcej niż kiedykolwiek, główną troską wszystkich powołanych czynników powinno być zachowanie porządku i zabezpieczenie panowania prawa.

Podkreślamy w całości Wasze słowa, iż w państwie prawem o powodzeniu i zdobyciach rozstrzygać winny tylko przedmiotowe względy, a nigdy groźby i gwałty, i że do kulturalnych celów dochodzi się tylko kulturalnymi środkami.

Może da Bóg, że kiedyś przejrza tę prawdę także dzisiejsi przewodnicy młodzieży ruskiej i rozumieją, że źle się przysłużyli narodowi i jego przyszłości, kto duszę młodzieży jadem nieważki zatrąwa, że podleganie młodzieży do czynów gwałtownych pod pozorem walki o interesy narodowe jest ciężkim grzechem, popełnionym na własnej ojczyźnie.

We Lwowie, 23 lipca 1910 r.

Nowe szkoły handlowe w Galicyi.

(Telegr. „Nowej Reformy“).

Wiedeń, 28 lipca. Ministerstwo oświaty zdecydowało się na założenie 4 szkół handlowych dwuklasowych w Galicyi, a mianowicie w Brodach, Stanisławowie, Tarnowie i Wadowicach i na zupełne upaństwowienie wyższej szkoły handlowej w Krakowie w dniu 1 stycznia 1911 r.

Do sukcesu tego przyczyniło się energiczne poparcie ministerstwa dla Galicyi i zabiegów pos. Battaglii.

Ministerstwo skarbu, którego zezwolenia wymaga się obecnie ministerstwo oświaty, będzie zapewne czyniło ze względów zasadniczych trudności co do kreowania nowych szkół handlowych, jako państwowych, natomiast zgodzi się na ich subwencjonowanie, tak jakby były szkołami państwowymi.

Na szkołę handlową w Brodach, którą ma założyć tantejsza Izba handlowa, wstawiona jest w budżecie na rok 1910 kwota 8000 K, jako część odpowiedniej subwencji. Co do Tarnowa, to ministerstwo oświaty pozostawiło swobodę decyzji krajowej Radzie szkolnej w kwestyi, czy szkoła handlowa ma być tam założoną przy szkole realnej, czy też jako zakład odrębny. Natomiast jest pewnem, że ministerstwo oświaty zgodzi się na zupełne upaństwienie szkoły handlowej w Krakowie.

Należałoby się spodziewać, że minister Biliński, jako ekonomista nie pozwoli na robienie dalszych trudności, zwłaszcza, że obciążenie budżetu państwowego z tego tytułu wynosiłoby zaledwie kilkadziesiąt tysięcy koron rocznie,

Ubezpieczenie społeczne.

(Telefonem).

Wiedeń, 28 lipca.

Komisja dla ubezpieczenia społecznego odbyła wczoraj pod przewodnictwem dra Buzka posiedzenie przy licznym udziale członków. Przedmiotem porządku dziennego były obrady nad uchwałami subkomitetu, dotyczącymi drugiego głównego rozdziału projektu rządowego: o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Przed przejściem do porządku dziennego, przewodniczący podał do wiadomości, że otrzymał wiele pism i telegramów w sprawie postanowienia tego rozdziału, między innymi pismo od robotników, trudniących się ładowaniem towarów przy żegludze na Łabie, z prośbą, aby komisja wydała opinię, czy ta kategoria robotników wedle uchwał komisji podlega obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby i niebezpieczeństwa, czy nie. Przewodniczący wśród potakiwań komisji wyraża zapytanie, że nie ulega wątpliwości, iż także robotnicy od żegluzi na Łabie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby, natomiast jest wątpliwem, czy ten obowiązek rozciąga się także na wypadek nieszczęścia. Dlatego przewodniczący proponuje, aby subkomitetowi polecić przygotowanie w tej mierze wniosków dla komisji.

Na wniosek p. Zahradnika subkomitet ma zbadać także w tym kierunku kwestyę ubezpieczenia stróżów i stróżowych kamienic.

Następnie komisja przeszła do obrad nad §§ 39 i 49 w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek choroby. Dyskutowano głównie nad wnioskiem pos. Drexlera, aby osobom obowiązanym do ubezpieczenia od choroby, a pobierającym płacę miesięczną ponad 200 K, przysłać bezpłatną pomoc lekarską i bezpłatne lekarstwa tylko wtenczas, gdy są wprawdzie chore, jednakże przytem zdolne do pracy; na wypadek zaś niezdolności do pracy tym ubezpieczonym niema przysługiwać bezpłatna pomoc lekarska i bezpłatne pobieranie lekarstw, a za to mają oni otrzymywać dziennie 7 K 70 hal. Na wypadek przyjęcia tego wniosku pos. Drexler postawił wniosek, aby zrehabilitować uchwały komisji co do § 3, wedle którego do ubezpieczenia nie są obowiązane tylko te osoby, które mają dochód ponad 3600 K rocznie, tak, że dla obowiązkowego ubezpieczenia od choroby odpadałaby wszelka granica płac.

Oba te wnioski przyjęto 20 głosami przeciw 18.

Z kolei obradowano na §§ 44—47, które dotyczą służby lekarskiej. Po szczegółowej dyskusyi przyjęto uchwały subkomitetu z kilku zmianami. I tak subkomitet zaproponował, aby członkowie komisji pojedynczej, mającej rozstrzygać spory między lekarzami a kasami chorych, sami wybierali przewodniczącego. Komisja w tej kwestyi przyjął postanowienie projektu rządowego, wedle którego przewodniczącego tej komisji ma ustanawiać polityczna władza krajowa. Odrzucono również uchwałę subkomitetu, że komisje pojedyncze mogą ustanawiać zasady i formularze dla kontraktu między lekarzami a kasami chorych na podstawie ugod zawartych w konkretnym wypadku między interesantami.

Następne posiedzenie dziś o godz. 2 popoł.

Sprawy wewnętrzne monarchii.

(Telegr. „N. Reformy“).

Berno (Morawy). Poseł do Rady państwa z I czeskiego okręgu wyborczego na Morawach dr Franciszek Slama w piśmie do „Lid. Novin“ podaje do wiadomości, że pozostawia swój mandat do rozporządzenia komitetu wyborczego czeskiej postępowej partii ludowej na Morawach.

Manewry cesarskie.

Wiedeń. „N. Fr. Presse“ donosi z Przemysła: Komendant X korpusu donosi, że nosacizna na pojawia się tylko w poszczególnych oddziałach dywizyi konnicy stacjonowanej w Jarosławiu. Wyższe zlecenie co do zmiany dyspozycji w sprawie manewrów dotąd nie nadeszło.

Budżet Czech.

Praga. Wydział krajowy na wczorajszym posiedzeniu postanowił wstawić w budżet krajowy na r. 1911 jako udział państwa w zwyczajnych wydatkach szkolnych sumę 43,213,570 koron (o 683,800 K więcej niż w r. 1910), a na pokrycie ubytku w funduszu pensyjnym dla nauczycieli sumę 5,201,260 K (o 617,700 K więcej niż w r. 1910).

Czesi i Niemcy w Postornie.

Wiedeń. „Widensky Denik“ donosi, że rezugnacja 9 członków Rady gminnej w Postornie nie została przyjęta, albowiem nie odpowiada prawnym wymaganiom. Dziennik ten donosi dalej, że towarzystwa: Südmärk, Schulverein i Bund der Deutschen in N. Oesterreich ofiarowały 30,000 koron na popieranie germanizacji w Postornie. Część tego kapitału użyto na przekupienie radnych, którzy zrezygnowali.

Z Sejmu węgierskiego.

Budapeszt. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu przyjęto w trzecim czytaniu przedłożenie budżetowe.

Następnie toczyła się dalsza dyskusya nad przedłożeniami o rekrucie. Po przemowie

ministra honwedów Hazaya i krótkiej mowie hr. Wojciecha Apponyiego oba przedłożenia przyjęto w dyskusyi ogólnej i szczegółowej.

Potem obradowano nad przedłożeniem w sprawie inartykulacji traktatu handlowego rumuńskiego.

Zaęgananie przesilenia chorwackiego.

Budapeszt. Przesilenie chorwackie jest już niemal zaęganane. Koalicja serbsko-chorwacka zrezygnowała już ze swego żądania co do usunięcia szefa sprawiedliwości Aranickiego.

Zagrzeb. Wczoraj wieczorem odbyło się plenarne posiedzenie konferencji chorwacko-serbskiej koalicji, w którym wzięło udział 40 posłów. Na posiedzeniu tem miano powziąć uchwałę w sprawie dalszego stanowiska wobec rządu krajowego. Z powodu spóźnionej pory zebranie nie dało żadnego rezultatu. O przebiegu konferencji nie wydano żadnego komunikatu. Jak slychać, na razie część posłów serbskich i posłów ze stronnictwa postępowego obstaje przy żądaniu usunięcia szefa sekcji Aranickiego ze stanowiska szefa sprawiedliwości. Większość koalicji szuka porozumienia z rządem. Wynik rokowań na razie jest jeszcze niepewnym. Na odbytem posiedzeniu przedłożono dwa wnioski: jeden pojeonawczy, drugi trzymamy w formie ostrej, jednakże nie zostały one poddane pod głosowanie. Dalszy ciąg obrad dzisiaj.

Telegramy

z dnia 28 lipca.

Wiedeń. „Wiener Zeitung“ ogłasza sankcyę uchwaloną przez Sejm galicyjski ustawy w sprawie czasowego uwolnienia nowych i przebudowywanych budynków w Białej od dodatków gminnych.

Podpisanie traktatu austro-serbskiego.

Belgrad. Wczoraj wieczorem delegaci obu stron podpisali obowiązujący protokół austro-serbskiego traktatu.

Malwersacye w banku niemieckim.

Dortmund. Wczoraj po południu zawieszono nad bankiem dolno-niemieckim konkurs. Z kapitału akcyjnego, który wynosi 12 milionów marek, pozostało tylko 3 miliony; reszta stracona. Okazało się obecnie, że dyrektor Ohm i kilku akcyonaryuszów spekulowali na giełdzie przy pomocy depozytów, złożonych w banku. Spekulacye te nie udaly się.

Dortmund. Wczoraj w południe na zarządzenie sędziego śledczego uwieziono dyrektora dolno-niemieckiego banku, Ohm'a.

Wiedeń. Z Dortmundu donoszą: Po rozpatrzeniu ksiąg kasowych okazało się, że zawieszenie konkursu nad bankiem dolno-niemieckim jest nieuniknione.

Dortmund. Dzisiaj po południu otoczyły gmach Banku Dolno-niemieckiego tysiące właścicieli książeczek wkładowych, domagając się natęrmnie zwrotu wkładek. Slychać, że następią dalsze aresztowania.

Bunt na brajowniku niemieckim.

Kiel. Doniesienia dzienników, jakoby na pokładzie krajoznawcy „Blücher“ przyszło do buntu, są nieprawdziwe.

Skazanie Rochette'a.

Paryż. Po 35 dniowych obradach sąd policyjny skazał bankiera Rochette'a, za defraudacyę i naruszenie wspólnie z innymi osobami ustawy o stowarzyszeniach, na 2 lata więzienia i 3000 fr. grzywny, Lecacheux na 4 miesiące więzienia i 1000 fr. grzywny, Coevecoeuira i Mayera na 5000 fr., zaś Cap de Villea na 2000 fr. grzywny. Sąd odrzucił udział Pidacreau w procesie jako strony cywilnej, ponieważ jego skarga ani nie była prawdziwą, ani nie następiła z własnej inicjatywy.

Zamykanie klaszterów w Hiszpanii.

Magdeburg. „Magdeb. Ztg“ donosi z Madrytu: Rząd zawiadomił blisko 300 klasztorów, że jeżeli do 1 grudnia r. b. nie postarają się o aprobatę państwową, zostaną zamknięte.

Obrzynie manewry morskie.

Londyn. W tegorocznych manewrach floty angielskiej weźmie udział 300 okrętów wojennych. Król Jerzy weźmie udział w tych manewrach na swoim własnym jachcie.

Kandydatura Venicelosa.

Konstantynopol. Porta poleciła swoim przedstawicielom, aby zwrócili uwagę mocarstw opiekujących się Kretą na zgłoszenie kandydatury Venicelosa do Zgromadzenia Narodowego, oraz aby przy tej sposobności dali wyraz pokojowym zamiarom Porty. Równocześnie mają ci przedstawiciele prosić gabinety mocarstw opiekujących się Kretą, aby poczynili odpowiednie kroki w celu zapobieżenia możliwym komplikacyom skutkiem tej kandydatury. Według opinii panującej w kołach Porty, nusiaby Venicelos przed przyjęciem mandatu do Zgromadzenia Narodowego złożyć godność członka rządu kretańskiego.

Sprawa akcyzy.

Zniesienia akcyzy zasadniczo domaga się gmina m. Krakowa od dawna. Rząd zajmuje wobec tego stanowisko oporne, nie chcąc pozbywać

się odpowiednich dochodów, gmina zaś, licząc się z tym faktem, żąda przynajmniej reformy taryfy akcyzowej z równoczesnym rozszerzeniem rejonu akcyzowego na terytorya gmin i obszarów dworskich, do Krakowa świeżo przyłączonych. Rokowania z rządem trwają ciągle, odbywa się wymiana warunków na piśmie i dziś właśnie Rada m. Krakowa odpowiedzieć ma na pismo ministerstwa skarbu z 4 b. m.

Pismo ministerstwa jest odpowiedzią na memoriał prezydym Krakowa, przedstawiający stanowisko gminy i projekt taryfy akcyzowej uchwalonej przez miasto. Rząd w zasadniczych punktach zgodził się na projektowaną przez miasto taryfę akcyzową a mianowicie: a) odstąpił od początkowo zamierzonego podniesienia podatku od bydła rogatego do stopy wiedeńskiej (nie zgodził się atoli na opodatkowanie tego bydła wedle wieszki, uważając wiek zwie rzęcia jako mniej szluszną zasadę opodatkowania, niż jego waga); b) odstąpił od zamierzonego podniesienia podatku od nierogacizny do stopy wiedeńskiej i stopę tę znacznie zmodyfikował; c) oświadczył się za pozostawieniem rakać opłaty od masła i serów, niż siana, owsi i słomy, na których opodatkowanie zgodził się nie chce, gdyż jego zdaniem nie należą one do artykułów konsumcyi w ścisłem sensie słowa znaczeniu; d) dokonał pewnych, ale tylko drobnych zmian w projektowanej przez miasto taryfie co do opodatkowania owoców; wreszcie przyjął propozycyę na wydzierżawienie miastu poboru podatku spożywczego na lat dwanaście pod warunkiem atoli, że przez pierwsze trzy lata czynsz pozostanie niezmienny t. j. wynosić będzie po 450,000, w następnych trzech latach po 475,000, potem przez trzy lata po 525,000 a w ostatnim trzyleciu wyniesie po 600,000 K rocznie.

Projektowana przez rząd taryfa wprowadza w pierwszym dziale opłaty od winogron, mianowicie od 100 kg. — 4 K; preliminarje się tu 4000 K rocznego dochodu. Co do bydła rogatego przewiduje projekt rządu trzy podziały wedle wagi i preliminarje tu dochód mniejszy, niż projekt miejski; mianowicie 242,670 K (miejski: 271,998 K). Co do owoców projektuje rząd opłaty od owoców świeżych bez opakowania, na wozach, w koszach lub w opakowaniu pojedynczym 2 K, od owoców świeżych w podwójnym opakowaniu, oraz owoców suszonych, konfitur, soków i powideł 4 K.

Jeżeli porównamy wpływ reformy akcyzy wedle projektu Rady miasta i ministerstwa skarbu na dochody gminy miasta Krakowa z dzierżawą akcyzy, otrzymamy następujące cyfry:

1) Przy zastosowaniu taryfy, projektowanej przez Radę miasta, otrzymamy dochód z Krakowa 828,651, z gmin wcielonych 138,246, razem 966,897 K.

2) Przy zastosowaniu taryfy, projektowanej przez rząd: dochód z Krakowa 880,996, z gmin wcielonych 143,161, razem 1,024,157 K.

Czynsz za akcyzę, płacony rządowi przez gminę, wynosi 450,000, kosza administracyi 500,000, razem 950,000 K. Wobec tego na dzierżawie podatku spożywczego w Krakowie odnosi gmina w pierwszym wypadku 6897, w drugim 74,157 K zysku; w porównaniu z dzisiejszym czystym zyskiem, wynoszącym 176,978 K, będzie dochód w pierwszym wypadku niższy o 170,081, w drugim o 102,821 K.

Projekt rządowy będzie przedłożony parlamentowi; stanowisko swoje określi Rada miasta Krakowa na dzisiejszym posiedzeniu. Wniosek komisji administracyjnej proponuje przyjęcie projektu rządowego.

Pogrzeb s. p. Leona Soleckiego.

Przy ogromnym udziale publiczności odbył się wczoraj o godz. 5 po południu pogrzeb zastępcy dyrektora kolei państwowych r. dw. s. p. Leona Soleckiego. W pogrzebie wzięli udział: prezydent miasta dr Leo, wiceprezydent dr Szarski, poseł dr Petelenz, jako prezes Towarzystwa demokratycznego, dalej posłowie Gross, Sikorski i Bujak, r. dw. delegat Fedorowicz, dyrektor kolei państwowej r. dw. Zborowski, wicedyrektor Jasiński, emer. dyr. kolei państw. Horoszkiewicz, dyrektor poczty i telegrafów Biliński, oraz delegacye dyrekcji kolei państwowych ze Lwowa z wicedyr. drem Younga, ze Stanisławowa z wicedyr. Holyńskiego, z Czerniowca z wicedyr. Bachnickim, z Olomuńca z wicedyr. drem Ambergim, reprezentant ministerstwa kolei państwowych w Wiedniu, sekretarz ministerstwa dr Władysław Henoch, zastępca dyrektora ruchu kolei północnej inspektor Mydlarski, członkowie stronnictwa demokratycznego, reprezentanci prasy, delegacye urzędów stacyjnych większych miast w Galicyi, urzędnicy dyrekcji kolei państw. w Krakowie „in corpore“ i t. d.

Na czelo konduktu pogrzebowego, który prowadził w asystencyi licznego duchowieństwa proboszcz kościoła św. Floryana ks. kanonik Kuliniowski, postępowała służba kolejowa, niosąc wspaniałe wieńce od urzędników dyrekcji stanisławowskiej, w której s. p. Leon Solecki przez szereg lat był naczelnikiem biura prawniczego, od urzędników-prawników dyrekcji kolei krakowskiej i czerniowieckiej, od stowarzyszenia oszczędności i kredyty kolejarzy we Lwowie; oprócz tego złożono wiele wieńców na karawanie od rodziny, przyjaciół i znajomych. Trumnę ze zwłokami aż do gmachu dyrekcji kolejowej niosła służba kolejowa, gdzie przemówił w gorących słowach dyrektor koleji Zborowski, żegnając w zmarłym najgorliwszego urzędnika, najlepszego kolegę i zwierzchnika. Następnie chór kolejowy pod batutą p. Mendochy odpiewał „Duszy, co światła raucha cierpienia“.

Z pod dyrekcji kolejowej ruszył kondukt ul. Basztopa i Lubicz, gdzie podkop i most był żalobnie przystrojony i ul. Rakowicką na cmentarz.

Tutaj trumny wzięli na barki urzędnicy kolejowi. Po odpiewaniu pieśni kościelnych i „Salve Regine” przez chór kolejowy, przemówił imieniem urzędników kolejowych inspektor kolejowy dr Wróbel. Mowa, nawiązująca do słów Mickiewicza i Słowackiego, czem jest mogiła dla Polaków w ojczyźnie, wspomina o życiu i troskach śp. Leona Soleckiego, który, ciężko walcząc o kawałek chleba, własną pracą i zdolnościami wybił się na tak wysokie stanowisko. Żegnając zmarłego imieniem kolegowo-pracowników i podwładnych, mowa w gorących słowach wspomina o śp. Leonie Soleckim, jako o człowieku, który zawsze był przykładem, jak należy pojmować obowiązki, a zarazem być najlepszym synem ojczyzny, który szlachetnością i otwartością głosił ponad wszystkimi.

Po tem przemówieniu złożono zwłoki na wieczny spoczynek.

Kronika.

Kraków, czwartek 28 lipca.

Kalendarzyk kościelny: Wiktor i Bawława mm.
Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 4 min. 06, zachód o godz. 7 min. 27 długość dnia godzin 15 min. 21.
Prognoza stacji meteorologicznej w Wiedniu: Pięknie, młre wiatry, ciepło, stan niepewny nadal się utrzymuje.
Teatr miejski imienia Słowackiego: „Walc miłości”.
Teatr ludowy (w parku Krakowskim): „Królowa przedmieścia”.
Posiedzenie Rady miejskiej o godz. 5 po południu.

Z teatru. We wczorajszym wzniesieniu „Fausta” wystąpiła w partii Małgorzaty p. Aleksandra Szafranska, krakowianka, młoda adeptka opery, o której warunkach wokalnych mieliśmy sposobność wspominać przed rokiem z okazji pierwszego publicznego występu tej śpiewaczki. Ładnie postawiła i dziwnie brzmiący głos panny Szafranskiej jest dobrym sprzymierzeńcem artystki w jej dalszej karierze. W partii Małgorzaty miała wprawdzie wczoraj do zwalczania pewne trudności następujące się każdej nieobcyte ze sceną śpiewaczkę, wszelako na ogół występ ten powiódł się nadszpedycznie dobrze. Arya z klejnotami wyszła w interpretacji p. S. bez zarzutu, nawet z pewnym wdziękiem lirycznym, ansamblowe miejsca n. p. kwartet w tymże akcie nie pozostawiały nic do życzenia.

Publiczność przyjmowała młodą śpiewaczkę zachęcającym oklaskiem.
P. Drzewiecki jako Faust był wczoraj dobrze dysponowany i w kawatlinie zwłaszcza zdobył rekord śmiałości atakowaniem wysokich nut i barwną deklamacją. Wybornym w całym słowa znaczeniu Mefistem był p. Tarnawski, wyszukujący bardzo zwięźle i pomyslowo efekta partii i dodający jej pełną werwy grą nie mało życia i charakterystyki. P. Okoński bardzo szlachetnie ujmujący partię Walentego, zdobył zasłużone oklaski za arję w akcie II. Wdzięcznym Steblem była p. Lachowska, a doskonałą, jak zawsze, Martą p. Kasprowicowa.
Orkiestrę prowadził tym razem prof. Stomkowski bardzo sprawnie i energicznie. Chóry natomiast miejscami wypadły z taktu, a ansambl w części reżyserskiej wykazywał dość znaczne nierówności.

W. Pr.
Ruch budowlany w Krakowie w ostatnich tygodniach wrósł w sposób niezapomniany od lat szeregu. W okolicy zwłaszcza ulie Karmelickiej, Żalnej, Krowoderskiej i Szlaku, rozpoczęto budowę całego szeregu nowych domów i przybudów trzech pięter. Przedsiębiorcy budowlani, rozpoczynający budowy nowe, są w chwili obecnej w niema-

łym kłopotcie z powodu braku ukwalifikowanych sił robotniczych. Od października przybędzie Krakowowi według obliczeń około 200 mieszkań 3—4 pokojowych z kuchniami i wygodami, co niewątpliwie wpłynie w znacznej mierze na uregulowanie się ceny mieszkań, wystrubowanych w ostatnim półroczu do niepraktykowanej wysokości.

Z uniwersytetu. P. Zygmunt Gutek, redem z Majdanu z Galicyi, otrzymał na tutejszym uniwersytecie stopień doktora filozofii.

Oszukańcza kryda. Policja krakowska aresztowała wczoraj 17-letniego Feiwla Bassera, prowadzącego handel przy placu Dominikańskim pod firmą „Heinrich Bassar”, pod zarzutem oszukańczej krydy. Mianowicie przed kilku tygodniami opuścił Kraków właścicielki wspomnianej firmy Berta i Balcia Bassar, pozostawiając prowadzenie interesu Feiwlowi Basserowi. W tych dniach wpłynęło do policji doniesienie, że firma Bassar zbankrutowała, przyczem różne firmy krakowskie i zamiejscowe poniosły szkodę na kilkanaście tysięcy koron. — Podczas przedsięwziętej w sklepie rowizji nie znaleziono ani ksiąg handlowych ani też towarów, które Feiwel Bassar pobrał w ostatnich czasach od kilku kupców. — Na podstawie przeprowadzonych przez policję dochodzeń, aresztowano Feiwla Bassera i odstawiono do aresztów policyjnych, gdzie toczą się przeciw niemu dalsze dochodzenia. Aresztowany tłumaczy się, że był tylko prowadzącym interes, którego stanu finansowego jako subiekt nie znał i wykonywał to, co mu polecono. Sprawa skierowana będzie na drogę sądowną.

Wagony restauracyjne Wiedeń-Kraków. Na czas trwania wystawy łowieckiej kursuje wagon restauracyjny przy pociągu pospiesznym nr 7, który opuszcza Wiedeń o godz. 7 m. 45 wieczorem. Leżałoby w interesie naszej publiczności, aby przy dogodnym tym pociągu, który przychodzi do Krakowa o godz. 2 m. 55 w nocy, wagon restauracyjny został także i na przyszłość zatrzymany. W porozumieniu z interesantami berneńskimi, zwraça krakowska Izba handlowa uwagę podróżujących na tę okoliczność, gdyż z powodu niedostatecznego ogłoszenia przez koleję cierpi frekwencya wozu restauracyjnego i grozi zniesienie go już na sezon zimowy.

Po napadzie na uniwersytet lwowski. Ze Lwowa telefonują nam: Wczoraj wypuszczono z więzienia lwowskiego trzech gimnazystów ruskich ze Stanisławowa, uwięzionych za napad na uniwersytet lwowski w d. 1 lipca, a oprócz nich także czterech akademików. W więzieniu śledczym pozostało jeszcze 23 studentów.

Samobójstwo. Pisma lwowskie donoszą: W domach czynszowych klasztoru bernardynskiego przy placu Bernardyńskim 1. 3 odebrał sobie wczoraj życie wystrzałem z rewolweru b. właściciel kawiarni Kobielski. Powodem samobójstwa było zdaje się kalektwo i zupełne osamotnienie. Ś. p. Kobielski zostawił około 100.000 koron majątku na rozmaite cele. Wczoraj komisja sądowna zabrała testament zmarłego. Około 5000 koron gotówką znaleziono w mieszkaniu.

Próby z preparatem dra Ehrlicha. Z Pragi telegrafują: Na tutejszej niemieckiej klinice dermatologicznej czyniono wczoraj próby z preparatem dr Ehrlicha i próby te odniosły pomyślny skutek.

Legenda o Janie Orcie. Z Paryża telegrafują: „Petit Parisien” wysłała swego współpracownika do Ury koło Fontaineblau, aby sprawdzić wiadomości, podaną przez wiedeński „N. Fr. Presse”, pochodzącą od niejakiego Maurycego Banda, a odnoszącą się do mężczyzny, który przybył niedawno do Wiednia i wyglądem swym przypominał Jana Ortha. Wysłannik „Petit Parisien” twierdzi, że chodzi tu o 70-letniego starca, który przez jakiś czas mieszkał w Ury. W każdym razie mężczyzna ten nie jest identyczny z Janem Orthem.

Echa zamachu maszyną piekielną. Ze Stuhlweisensburga (Białogród Królewski) telegrafują: Rotmistrz honweddów Sebastian Junga, który od d. 28 sierpnia r. z. trzymany był w śledztwie z po-

vodu zamachu dokonanego przy pomocy maszyny piekielnej na audytora z Koszyc, Matiasyego, został wczoraj po południu wypuszczony na wolną stopę, ce jednakże nie oznacza wstrzymania postępowania przeciw niemu. Zdaje się, że kara, jaka go czeka, nie wypadła tak ostro, aby było uzasadnione dalsze trzymanie go w więzieniu śledczym. W sprawie tej słychać, że sąd wydał już dawno wyrok, lecz przesłał ten wyrok, odpowiadając 1 rok więzienia, wyższemu trybunałowi honweddów w Budapeszcie, który zarządził wczoraj wypuszczenie Junga na wolność. Junga w cywilnym ubraniu opuścił więzienie i udał się do Budapesztu.

Überwanie chmury. Z Budapesztu telegrafują: Urządzenie stwierdzono, że przy oberwaniu się chmury w komitecie Szolnok-Doboka we wsi Nagy Debrek zginęło 31 ludzi. 21 zwłok wydobyto z fal, 10 brak. — W Ispanezm padło ofiarą katastrofy 9 osób. Powódź porwała 3 większe i 5 mniejszych mostów, a na polach, gdzie leżało zbyte zboże, wyrządziła wielkie szkody. Młł pokrywa je na wysokość stopy. W Nagy Debrek porwała woda 11 domów, a 13 uszkodziła niebezpiecznie. Wśród ofiar powodzi znajduje się 7 członków jednej rodziny, jakoteż nauczycielka państwowej ochronki. Starszy żupan i wszystkie organy komitatu brały energicznie udział w akcji ratunkowej.

Z Szatmar Nemethy telegrafują: Z powodu wielkich deszczów rzeka Samorz wystąpiła w wielu miejscach z łozwska. Wiele domów zawałiło się. Pod jednym domem pogrzebana została w gruzach para małżeńska.

Zbór protestancki naprzeciw katedry św. Piotra. Z Rzymu telegrafują: Prasa katolicka donosi z oburzeniem, że kapitałisci szwajcarscy zakupili grunta naprzeciw katedry św. Piotra, aby wzniesić tam zbór protestancki. Gdyby zamiar ten miał być rzeczywiście wykonany, papież wystosuje notę z protestem do państw katolickich.

Losy wynalazcy. Z Londynu telegrafują: „Daily Mail” donosi o śmierci Józefa Thomasa, wynalazcy krynoliny. Thomas prócz tego był twórcą maszyny do szycia, oraz wynalazcą sposobu masowego naklejania główek na zapalki. Kiedyś był ogromnie bogaty, obecnie w 83 r. życia zmarł w ostatniej nędzy.

Pościg za drem Crippenem. Z Londynu telegrafują: Prezydent Tow. żeglugi Kanada-Pacific wyraża w „Daily Telegraph” zdziwienie, że policja podała do wiadomości publicznej drogi swego pościgu za drem Crippenem. Jeżeli Crippen ma jakichś powierników, to ci z pewnością zawiadomili go o tem przy pomocy telegrafu bez drutu. Telegrafiste zaś nie wolno zdradzić nikomu treści prywatnej depeszy.

Prezydent Tow. oświadcza dalej, że kapitan okrętu, którym jedzie Crippen, pod żadnym warunkiem nie może przerwać podróży, aby zabrał na pokład detektywa Dew'a, albowiem tylko kapitan okrętu wojennego może zatrzymać parowiec handlowy i zażądać wydania podróżnego. Aresztowanie Crippena może przeto nastąpić dopiero na wodach kanadyjskich przy pomocy konstablów z Quebecu.

Przeniesienie. „Gazeta lwowska” ogłasza: Namiestnik przenosił starszego komisarza powiatowego Stanisława Potockiego z Brzeżan do Stanisławowa.

HANS HEINZ EWERS.

Pająk.

Przełożyła Z. J.

(Ciąg dalszy)

Poniedziałek, 7 marca.
 Jestem przekonany, że nie odkryję i skłania się do zapatrywania, że samobójstwa mo-

ich poprzedników były tylko dziwnym zbiegiem okoliczności. Prosiłem komisarza, aby jeszcze raz przeprowadził dokładne śledztwo we wszystkich trzech wypadkach; jestem przekonany, że przeciwko wkońcu znajdą się przyczyny. Co do mnie, to zostanie tu tak długo, jak tylko będę mógł. Wprawdzie nie zdobędę tu Paryża, ale żyję za darmo i tuczę się poprostu. Przytem studyuję pilnie i czuję dobrze, jak nabywam wprawę. A wreszcie mam jeszcze jeden powód, który mnie tu trzyma.

Sroda, 9 marca.
 Otóż zrobiłem jeden krok naprzód. Clarimonda... Ach, tak, ja jeszcze nic nie wspominałem o Clarimondzie. Otóż ona jest — moim „trzecim powodem”, dla którego chcę tu zostać i dla niej to byłbym chętnie poszedł do okna w owej krytycznej godzinie — ale z pewnością nie w celu powieszenia się. Clarimonda — dlaczego ja ją tak nazywam? Nie mam najmniejszego pojęcia, jak ona się nazywa, ale wydaje mi się, jak żebym musiał ją tak nazywać. I założyłbym się, że ona naprawdę tak się nazywa, jeżeli kiedy spytam o jej imię.

Zaraz w pierwszych dniach zauważyłem Clarimondę. Mieszka po drugiej stronie wąskiej uliczki, a jej okno leży tuż naprzeciw mojego. Przy niem to siedzi za firankami. Zresztą muszę stwierdzić, że ona wcześniej obserwowała mnie, niż ja ją i okazywała mi prawdziwe zainteresowanie. Nic dziwnego, cała ulica wie przecież, że ja tu mieszkam, a dlaczego, o to pani Dubonnet już się postarała.

Doprawdy, nie mam wcale kochliwej natury, a moje stosunki z kobietami były zawsze bardzo skąpe. Kiedy przyjeżdża się z Verdun do Paryża, aby studyować medycynę, mając przytem tyle pieniędzy, żeby się co trzeci dzień najeść do syta, to ma się o czem innem do myślenia, jak o miłości. Mam więc nie wiele doświadczenia i być może, że trochę głupecznie zacząłem całą sprawę. Ona jednak podoba mi się tak, jak jest.

Z początku nie przyszło mi nawet na myśl, żeby z moją sąsiadką z przeciwka zawiązać jakieś stosunki. Pomyślałem sobie tylko, że skoro już tu jestem, aby obserwować, a zresztą mimo najlepszych chęci nie mam nic do wyśledzenia, to równie dobrze mogę obserwować osobę z przeciwka. Przez cały dzień nie można przecież siedzieć nad książkami. Stwierdziłem więc, że Clarimonda sama widocznie zajmuje całe małe piętrowe. Ma trzy okna, ale siedzi tylko przy tem, które leży naprzeciw mojemu. Siedzi tam i przędzie na małej starodawnej kądzieli. Widziałem raz taką kądziel u mojej babki, która jednak nigdy jej nie używała, a tylko odziedziczyła ją po jakiejś pracojce, nie wiedziałem wcale, że dzisiaj jeszcze pracuje się na tom. Zresztą kądziel Clarimondy jest małym delikatnym przedmiotem: biała, widocznie z kości słoniowej; nitki, które ona robi, muszą być niesłychanie cienkie. Cały dzień siedzi za firankami i pracuje bez przerwy, dopiero kiedy się ciemno robi, przestaje pracować. Prawda, że podczas tych mglistych dni bardzo wczesnie się ściemnia w tej wąskiej uliczce, o piątej godzinie mamy już najpiękniejszy zmierzch. Światła nie widziałem nigdy w jej pokoju.

Jak ona wygląda — tego sam dobrze nie wiem. Ma czarne falujące spłoty i jest dość blada. Nos jest wąski i mały, a nozdrza poruszają się. Wargi są także blade i zdaje mi się, jak gdyby małe zębki zaostrzone — były jak u dzikich zwierząt. Powieki rzucają głęboki cień, ale kiedy je podnieśnie, błyszczą jej wielkie, ciemne oczy. Ale ja to wszystko raczej czuję niż wiem istotnie. Trudno jest rozpoznać coś dokładnie z poza firanek.

Jeszcze coś: ubrana jest zawsze w czarną, szczerlnie zapiętą suknię, na której są wielkie lilijowe punkty. I stale nosi długie, czarne re-

kawiczki, zapewne, aby nie zniszczyć rąk przy robocie. — Dziwnie to wygląda, kiedy cienkie, czarne palce szybko, na pozór w nieładzie, chwytają nitki i okręcają prawie jakby czok-ganie owadziach nog.

Nasze wzajemne stosunki? Właściwie są one bardzo powściągliwe, a przecież zdaje mi się, jak gdyby były znacznie gębsze. Zaczęło się tak, że ona spojrzała do mojego okna — a ja do jej. Ona obserwowała mnie — a ja ją. — A potem musiałem jej się dość podobać, gdyż pewnego dnia, kiedy znów patrzyłem na nią, uśmiechnęła się; naturalnie że i ja także. Tak było przez kilka dni, coraz częściej i częściej, uśmiechałyśmy się do siebie. Następnie prawie co chwile postanawiałem sobie ukłonić jej się; nie wiem doprawdy, co mnie zawsze od tego wstrzymywało.

Nareszcie uczyniłem to dzisiaj po południu. A Clarimonda odskoczyła się. Wprawdzie tylko bardzo lekko, ale dobrze widziałem, jak tylko ją głowa.

(C. d. n.)

Odpowiedzialny redaktor:

Konstanty Srokowski.

Wydawca:

Michał Konopiński.

Biuro przejezdnych.

Kraków, 27 lipca.

HOTEL SASKI: J. Stieglitz, A. Bartel z Wiednia, hr. Nikodem Potocki z Olszany, Zd. Hanfeld, St. Zakrzewski z Warszawy, J. Kaliszek, G. Fechter z gub. warszawskiej, K. Lieder, H. Weisa z Wiednia, M. Rapaport z Żmigroda, W. Kosińska, T. Neuhoff Ley z Warszawy, St. Pernaczynski z Poznania, A. Rewerier, M. Molecki z Sandomierza, A. Czarnowski z Lublina, Z. Fijałkowski z Plocka, H. Plenk z Berna, L. Mekkel z Kijowa.

HOTEL KRAKOWSKI: dr Józef Stolarski, Michałowie Janowski z Warszawy, dr Władysław Kafel z Przemysła, Marya Schmidt z Jasła, Józef Perchla z Wiednia, Marya Madejska z Wołynia, Ignacy Basler z Tarnowa, Marya Bielobrodek, Helena Dechaine z Piotrkowa (Król. Pol.), Aron Kanarek z Skowierzyna, Lucya Nowakowska z Wolbromu, X. Jan Wolosa z Krocziowa, Alojzy Ryzko, Ferdynand Lachowski z Warszawy, Janina Kunstmanowa z Łańcuta, Ludwik Łapiński z Budapesztu, Stefan Weber z Berlina, Teodor Leszczeński z Częstochowy, Kazimierz Różański z Kijowa, Bolesław Jabłoński z Torunia, Franciszek Jasiński z Warszawy.

HOTEL BELVEDERE (pokoje od 3 koron). Lazienki. Restauracja i kawiarnia (na miejscu): Robert Funke z Dessau, Natalia i Eugenia Grudzińska z Częstochowy, Maurycy Klarefeld z Tarnopola, Antoni Sawicki z Miechowa, Zygmunt Fejocyn z Warszawy, Abraham Mehs, Stefan Marcichowski ze Lwowa, Stanisław Skupien z Dzierżozowa (Król. Pol.), Stanisław Janik z Tarnowa, Bernard Warchantia z Sosnowia (Król. Pol.), Józef Morawski z Brzeszyna, Karol Duszanek z Letomiasz, Juliusz Book z Pragi, Maryan Winiarski z Kolbuszowy, Henryk Hand z Lwowa, Stanisław Jakubiec z Loeben, Oskar Sade z Drezna.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 27 lipca. Losy: a) procentowe: Austriackie zakładu kred. z obl. pr. z r. 1880 3-proc. 297.75. Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3-proc. 278.25. Uregul. Du. naju z 1870 r. 100 str. 6-proc. 293.75. Weg. Banku hip. po 100 str. 4-proc. 248.75. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 3-proc. 109.75. b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basillio) 5 str. 28.75. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 str. 518.75. Clary 40 str. m. k. 206.75. Pożyczka m. Insubrika 30 str. 117.75. Losy m. Krakowa 20 str. 130.75. Pożyczka m. Lublany 20 str. 52.00. Palfy 40 str. 235.75. Czerw. krzyża Tow. austr. 10 str. 63.75. Czerw. krzyża Weg. Tow. 5 str. 85.20. Losy fund. arcybisk. Rudolfa 10 str. 73.75. Salma 40 str. m. 283.75. Pożyczka Salabara 20 str. 113.75. Turckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 255.25. Turckie oblig. prem. kolei po 250.25. Losy kom. m. Wiednia z 1874 roku 533.75.
 Berlin, 27 lipca. Austriackie banknoty 85.15. Spiryta 100.75.
 Paryż, 27 lipca. Renta 3-proc. 97.25. Mąka 33.65.

Bank Galicyjski dla Handlu i Przemysłu w Krakowie, Rynek główny 25 (dom własny)

wynajmuje w specjalnie na ten cel urządzonym, stałą opancerzonym skarbcu: Należytość roczna za najem schowka zależy od jego wielkości i wynosi rocznie **K 30.—, K 50.— lub K 75.—** 282 19 25

do dyskretnego i bezpiecznego przechowywania depozytów pod własnym kluczem. Bliższych wiadomości udziela Oddział depozytowy Banku w lokalu parterowym (Tel. 427).

Panienci
 uczęszczające do szkół w Krakowie, znajdują wygodne pomieszczenie, jakoteż całkowite utrzymanie i macierzyńską opiekę. Fortepian, język niemiecki i francuski. Tamże udziela się lekcy fortepianu. Ceny umiarkowane. Rysiowa, Bracka 1a, I piętro. 5980 2 20

Nowy Salon Sztuki
 otwarty został
 w Krzysztofach (Rynek 35)
 w salach magazynu fortepianów
 firmy 341 4 0

B. Gabryelska
 Autorowie dzieł wystawionych:
 Axentowicz, Czajkowski, Debiński, Filipkiewicz, Frycz, Kamocki, Karpiński, Kunzek, Malczewski, Markowicz, Makarewicz, Mehoffer, Pautsch, Rzeźcznik, Sichiński, Skotnicki, Stanisławski, Szczygłowski, Wyczółkowski, Wyspiański, Żarnecki.

Wstęp wolny.
 Sprzedaż na spłaty do 20 miesięcy. — Salon otwarty od godz. 9 rano do 7 wieczór.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Ruleszy
 naprzeciw omentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuję się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. Telefon 759. 261 199 0

Pokój
 do wynajęcia każdego czasu. Karmelicka 8, II. p. 5277 2 2

Po najwyższych cenach
 kupuje używane ubrania męskie itp. rzeźczy. M. Schwarz, ulica Estery 11, Kraków. 286 8 0

Akademik
 poszukuje lekcji, oraz przygotowuje uczni z niższego gimnazjum do egzaminu poprawczego. Zgłoszenia przyjmuje Administracya „Nowej Reformy” pod M. T. 318 6 6

ARTYSTYCZNE skromne i wytworne UNIEBLOWANIE
Józef Sperling
 Kraków, Dunajewskiego 7. 233 6 0

Na pobyt letni
 poleca
wszelkie nowości literackie
 z zakresu beletrystyki i nauki w języku polskim, francuskim, angielskim i niemieckim
Czytelnia naukowa i beletrystyczna
 w Krakowie, ul. św. Jana 4.
 Książki dla dzieci i młodzieży. Abonament przystępny. Wysyłka na prowninę w specjalnych skrzynkach, ułatwiających szybką i bez trudu ekspedycję. 27 65 0

Wydawnictwo „Nowej Reformy”
 1 41 0 Koron
 Józef Głada. **Oporni**, powieść w 2 tom. na tle prześladowania unitów 4.—
 B. Bolesławski. **Para Czerwona**, powieść w 2 tom. 2.40
 — **Przed burzą**, sceny z r. 1830, 1 tom 1.20
 — **Emisaryusz**, wspomnienie z r. 1838 . . . . . 1.20
 — **Nad Spreą**, powieść 1.20
 — **Nad modym Dunajem**, powieść 1.20
 J. U. Niemcewicz. **Żywoty znacznych w XVIII wieku ludzi** —40
 Do nabycia w Administracyi „N. Reformy”, oraz we wszystkich księgarniach
 Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Ski w Krakowie.

Zmiana lokalu!
Zakład pogrzebowy „Concordia” JANA WOLNEGO
 przeniesiony na Plac Szczepański 1. 2 (dom własny). — Telefon nr 331.
 Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 311 23 0

Zakopane. Pokój
 słoneczny, na piętrze, z werandą, ślicznym widokiem, do wynajęcia z utrzymaniem lub bez od 22 lipca. Przecznicza 5, Zakopane. 5112 9 0

Osoba słaba, nieuleczalna, prosi o łóżko, szalkę, fotel i parawan; nie jest w możności zapłacić za unieblowane mieszkanie. Ul. Straszewskiego 26. 327 3 5

LOWRANA
 0000 Willa Central. 0000
 Pierwszorzedny pensjonat polski.
 000 Ceny umiarkowane. 000
 Dojazd statkiem z Rjeki (Finno) lub koleją elektryczną z Abbazy-Mattuglie. 70 27 0

Pierwszorzedna pracownia sukien męskich
 nagrodzona złotymi medalami w Paryżu i Londynie
LEONA GRABOWSKIEGO
 W KRAKOWIE 215 14 52
 ul. Szpitalna 1. 36 vis a vis Teatru. — Telefon 561.

Założony w r. 1872
Zakład artystyczno-kamieniarski BRACI TREMBECKICH
 Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462.
 podejmują się wykonania grobowców i pomników, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 111 148 300

Młoda int. panna, znająca się na gospodarstwie, poszukuje posady. Adres: „Julia” poste rest. Dąbrowa k. Tarnowa. 216 14 0

Od 4 koron Suknie damskie od 1 korony Sukienki dla dzieci
 przyjmuje się do roboty: Grodzka 13, III p. front. 48 10 0